

Alva Myrdal-centrum

Verksamhetsplan 2026

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord.....	4
Bakgrund.....	5
Verksamhetens inriktning.....	5
Syfte	5
Mål	5
Organisation och ledning.....	6
Utbildning.....	7
Forskning.....	8
Samverkan och utåtriktad verksamhet.....	14
Ekonomi.....	16

Förord

Kärnvapenfrågan är åter aktuell i den globala säkerhetsdebatten. Under 2026 står vi inför flera centrala utmaningar. I februari löper Nya START-avtalet ut mellan USA och Ryssland. Även om centrala delar av avtalet gällande verifikation och informationsdelning bröts redan för några år sedan, så har det fungerat som ett ramverk för begränsning av ländernas kärnvapenarsenaler. Utan någon formell överenskommelse kan vi förvänta oss att länderna istället överväger att utöka sina kärnvapenprogram, framför allt i ljuset av att Kina nu satsar på upprustning. I april-maj flyttas fokus till icke-spridningsfördraget, vilket utgör ett viktigt fundament i den globala nukleära ordningen, i samband med att samarbetet utvärderas under NPT Review Conference. AMC:s forskning har under senare år bland annat behandlat frågor om hur kärnvapenförhandlingar kan lyckas även under svåra förhållanden och vilka möjliga påtryckningsmekanismer som finns att tillgå – lärdomar som nu kan hjälpa oss att tolka utvecklingen och navigera i en komplex samtid.

Europas säkerhet står inför nya prövningar och vi kan förvänta oss att kärnvapenfrågan kommer att utgöra en central komponent av den politiska diskussionen i Sverige och resten av Europa under 2026. AMC:s forskare har belyst vikten av att tänka framåt. Vilka teknologiska innovationer kan utgöra nya utmaningar i kärnvapenfrågan och vilka tekniska lösningar behövs för att möjliggöra öppenhet kring rustningskontroll och nedrustning när det väl öppnas ett politiskt fönster i framtiden? Vi arbetar också för analys och dialog om kärnvapenfrågan ur ett nordiskt perspektiv, vilket blir allt viktigare i dagens säkerhetspolitiska klimat. Som nationellt kunskapscentrum arbetar vi vidare utifrån ett långsiktigt perspektiv. Under 2026 kommer vi att rekrytera ytterligare en doktorand och vi arbetar vidare med spetsforskning inom respektive arbetsgrupp samtidigt som vi möjliggör tvärvetenskapliga samtal för att belysa de svåra problem världen står inför. Vetenskapligt baserad kunskap om förutsättningar för kärnvapenedrustning, rustningskontroll och icke-spridning behövs idag mer än någonsin.

Cecilia Wikström

Cecilia Wikström

Styrelseordförande

Alva Myrdal-centrum
för kärnvapenedrustning

Lisa Hultman

Föreståndare

Alva Myrdal-centrum
för kärnvapenedrustning

Bakgrund

Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning – The Alva Myrdal Centre for Nuclear Disarmament (AMC) är inrättat av Uppsala universitets rektor den 23 mars 2021 enligt modell centrumbildning utan egen personal (UFV 2020/716). AMC är organisatoriskt placerat vid Samhällsvetenskapliga fakulteten/Institutionen för freds- och konfliktforskning (FoK). Ett första sammanträde med styrelsen för AMC ägde rum den 21 juni 2021.

Verksamhetens inriktning

Uppsala universitet har av regeringen fått i uppdrag att inrätta ett nationellt kunskapscentrum om kärnvapennedrustning. För detta ändamål har AMC inrättats. Centrumet ska bidra till ökad kunskap om kärnvapennedrustning och ska säkerställa att svensk kunskap gällande kärnvapennedrustning förstärks och uppdateras för en mångsidig och långsiktig kompetens.

I uppdraget anger regeringen att en grundläggande utgångspunkt för verksamheten ska vara att flera vetenskapliga områden, såväl inom naturvetenskap och teknik som inom humaniora och samhällsvetenskap, ska bidra till ökad kunskap om kärnvapennedrustning.

Syfte

Verksamheten vid AMC syftar till att studera hela den process i vilken nedrustning av kärnvapen ingår, dvs. före, under och efter att avtal om nedrustning ingåtts. AMC studerar kärnvapennedrustning i vid bemärkelse, inklusive icke-spridning och rustningskontroll. Verksamheten ska främja såväl den offentliga debatten som en fördjupad dialog om olika aspekter på kärnvapennedrustningsrelaterade frågor.

Mål

Målen för verksamheten ska, i enlighet med regeringens inriktning, vara att stimulera till utbildning och forskning inom området, säkra framtida expertkompetens på området samt utgöra ett tvärvetenskapligt stöd till policyarbetet på nedrustningsområdet. Vidare ska verksamheten bidra till att öka allmänhetens medvetenhet om nedrustning och därmed bidra till offentlig debatt kring nedrustningsarbetets utmaningar.

Då AMC är ett kunskapscentrum inom Uppsala universitet ska centrumet som sådant inte ta ställning i politiska frågor i centrumets eller universitetets namn. Samtidigt uppmanas forskare vid AMC att vara aktiva i den offentliga debatten i enlighet med den i högskolelagen föreskrivna uppgiften att samverka med det omgivande

samhället. Forskarna kan då ta ställning i politiska frågor i sin personliga kapacitet som forskare, och deras ställningstaganden representerar inte centrumet eller universitetet. Det är en styrka att forskare vid AMC kan välja olika forskningsämnen och perspektiv i enlighet med den akademiska friheten. Genom en mångfald av perspektiv som bryts mot varandra och kollegial kritisk granskning ska kunskapsutvecklingen vid centrumet främjas. Då forskare vid AMC ger stöd till policyarbetet på nedrustningsområdet ska detta ske på basis av forskningsresultat så att policyrekommendationer är evidensbaserade.

Organisation och ledning

Föreståndaren för AMC är tillika centrumets vetenskapliga ledare med uppdrag att fortlöpande leda, företräda och utveckla centrumets verksamhet. Föreståndaren ansvarar för intern styrning och kontroll. Föreståndaren svarar inför AMC:s styrelse och är huvudföredragande i styrelsen. Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med centrumets syfte. Styrelsen ska sammanträda minst två gånger per termin. AMC har en administratör på heltid och en kommunikatör på 35%. Båda har anställning vid värdinstitutionen och prefekten för FoK är chef med arbetsgivaransvar.

Två universitetslektorer finansieras delvis av AMC. De har anställning vid institutionen för freds- och konfliktforskning respektive institutionen för fysik och astronomi. Centrumet har två doktorander: en placerad vid Institutionen för freds- och konfliktforskning och en vid Institutionen för fysik och astronomi. Under 2026 kommer ytterligare en doktorand inom freds- och konfliktforskning att rekryterats, då centrumets finansiering av den nuvarande doktoranden tar slut.

AMC:s forskningsarbete är i övrigt centrerat kring åtta arbetsgrupper med olika fokus kopplat till kärnvapennedrustning i vid bemärkelse. Varje arbetsgrupp leds av framstående forskare och består av ett tiotal medlemmar som rekryterats i Sverige och internationellt för att skapa en kritisk massa kring varje tema.

Arbetsgruppernas sammansättning och karaktär skiljer sig från varandra baserat på de olika gruppernas fokus. Detta innebär även att de förväntade resultaten inte är desamma för de olika grupperna. Tack vare olikheterna mellan grupperna kan AMC ta ett omfattande grepp om frågor rörande kärnvapennedrustning, icke-spridning och rustningskontroll.

AMC:s arbetsgrupper:

- **Att förhandla om kärnvapennedrustning:** Leds av Isak Svensson, Dag Hammarskjöld-professor, FoK, och biträdande gruppledare Ulrika Möller, docent, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- **Internationella åtgärder för efterlevnad av kärnvapennedrustning:** Leds av Peter Wallensteen, professor emeritus, FoK och Stockholm Process on the Implementation of Smart Sanctions (SPITS).

- **Data om kärnvapenrivalitet, förhandlingar och avtal:** Leds av Magnus Öberg, forskningsledare för Uppsala konfliktdataprogram (UCDP).
- **Teknisk verifikation och monitorering:** Leds av Peter Andersson, universitetslektor, Institutionen för fysik och astronomi (IFA).
- **Kärnvapenedrustning i politiskt beslutsfattande och folkrätt:** Leds av Dr Sibylle Bauer, Director of Studies for Armament and Disarmament, SIPRI, och Dr Wilfred Wan, Director of Weapons of Mass Destruction Programme, SIPRI.
- **Kärnvapenedrustning i ett nordiskt perspektiv:** Leds av Thomas Jonter, gästprofessor vid FoK.
- **Kärnvapenedrustning: Vetenskap, teknologi och geopolitik:** Leds av Masako Ikegami, professor vid institutionen för innovationsvetenskap och vid institutionen för värde- och beslutsvetenskap, Tokyo Institute of Technology.
- **Internationell AI-styrning:** Leds av Sophia Hatz, universitetslektor, FoK.

Utbildning

AMC:s arbete på området utbildning syftar både till folkbildning och till att säkra framtida expertkompetens, i Sverige och internationellt, inom kärnvapenedrustning, icke-spridning och rustningskontroll. Utbildningsinsatserna sträcker sig från grundnivå till doktorandnivå och spänner över både samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga ämnen.

Den tvärvetenskapliga introduktionskursen "Nuclear Weapons and Disarmament" på grundutbildningsnivå ges under våren och hösten 2026. Kursen har getts sedan hösten 2022. Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng, dvs. fem veckors heltidsstudier, men ges på halvfart. Kursen ges som helhet på engelska. Kursen under vårterminen 2026 ges på kvällstid för att underlätta för de som arbetar eller studerar annat på heltid att delta.

Tillsammans med SIPRI och Odesa Center for Nonproliferation (OdCNP) genomförs i augusti "Armament and Disarmament Summer School", en femdagarskurs för studenter och juniora yrkesverksamma inom nedrustningsområdet. Kursen syftar till att främja återväxten av kunskap och expertis inom nedrustning, icke-spridning och rustningskontroll hos nästa generation akademiker, forskare, opinionsbildare och beslutsfattare. Kursen riktar sig både till en internationell och en nationell målgrupp och har getts årligen sedan sommaren 2022. AMC har som ambition att varje år inkludera starka svenska kandidater som kan gynnas av den internationella miljö som sommarskolan erbjuder, för att på så vis stärka kompetensen i Sverige.

Kursen "Verification of Nuclear Test Explosions" utvecklades som en kurs på doktorandnivå i nukleär verifikation av institutionen för fysik och astronomi (IFA) i samarbete med bland andra Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Kursen gavs hösten 2022 och hösten 2024. Inriktningen är huvudsakligen tillämpad kärnfysik, med vissa inslag från andra ämnen. Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng, dvs. fem

veckors heltidsstudier. För att öka tillgängligheten för deltagare i olika delar av världen och för att få en större bas av sökande baserade i Sverige omarbetades kursen under 2025 till en onlinekurs på avancerad nivå (tillgänglig för både masterstudenter och doktorander) som kan tas i eget tempo och i egen tidszon. Kursen kommer att ges under hösten 2026. Kursen kommer även att erbjudas till personal på utländska nationella datacenter och på CTBTO:s International Monitoring System (IMS). Kursen kan dessutom komma att ges i form av uppdragsutbildning i framtiden.

En föreläsning om kärnvapen och nedrustningsverifiering har lagts till i kursen "Introduktion till kärnfysik och dess tillämpningar" som ges vid IFA.

Uppgifter utbildning 2026:

- Grundutbildningskursen "Nuclear Weapons and Disarmament" ges under vårterminen och höstterminen.
- Den internationella sommarkursen "Armament and Disarmament Summer School" genomförs i augusti i samarbete med SIPRI och Odesa Center for Nonproliferation.
- Vidareutvecklingen av kursen "Verification of Nuclear Test Explosions" slutförs under året i samarbete med FOI och kursen ges under hösten.

Forskning

AMC studerar förutsättningarna för kärnvapennedrustning i vid bemärkelse, inklusive rustningskontroll och icke-spridning av kärnvapen. Forskningen inriktas mot hela den process i vilken nedrustning av kärnvapen ingår, dvs. före, under och efter att avtal om nedrustning ingåtts. Centrumet ger svar på frågor av typen: Vilka är de hot och möjligheter som leder till att parter vill göra överenskommelser? Vilka är de problem som kan uppstå under förhandlingar och hur kan de lösas? Hur tillser man att överenskommelser genomförs i praktiken och efterlevs? Ett brett spektrum av frågor studeras därmed, såväl sådana med direkt bäring på kärnvapennedrustning, t. ex. internationella avtal för verifikation av kärnvapennedrustning och efterlevnad av avtal, och sådana som rör förutsättningarna för kärnvapennedrustning i vidare mening, t. ex. förhandlingsteori och genusperspektiv på kärnvapen och nedrustning. Forskningen sker inom flera vetenskapliga områden, såväl inom naturvetenskap och teknik som inom humaniora och samhällsvetenskap. Mångvetenskapliga samarbeten mellan forskningsdiscipliner uppmuntras, exempelvis genom arbetsseminarier. Forskningsverksamheten syftar dels till att ta fram ny kunskap, dels till att bygga upp forskningskompetens vid Uppsala universitet och i andra miljöer i Sverige kring kärnvapennedrustning såväl inom naturvetenskap och teknik som inom humaniora och samhällsvetenskap.

Forskningen organiseras på sikt i två delar, vilka samverkar med varandra. Den ena delen blir kärnan i centrumets verksamhet och består av forskare som är anställda vid FoK. Under 2025 rekryterade AMC en universitetslektor för att stärka centrumets resurser på lång sikt och för att främja den tvärvetenskapliga forskningen. Lektorn ska samarbeta med den lektor som anställts vid Institutionen för fysik och astronomi, och ska även bidra till den vidare utvecklingen av AMC:s nya datamängder. Centrumet ger plats för postdoktorer, doktorander och gästforskare. Andra forskare vid universitetet engageras i centrumets kärna inom ramen för gemensamma projekt.

Den andra och större delen av forskningen inom AMC bedrivs i ett antal arbetsgrupper runt specifika teman. Arbetsgrupperna leds av framstående forskare och varje grupp består av ett tiotal medlemmar som rekryterats i Sverige och internationellt för att skapa en kritisk massa kring varje tema. Arbetsgrupperna möts enskilt minst en gång per år (fysiskt eller över video) och deltar på gemensamma retreat samt AMC:s konferens. Vidare bidrar grupperna till centrumets utbildningsinsatser och kontakter med beslutsfattare. Grupperna är föremål för översyn i samband med att centrumet utvärderas eller vid behov, vilket möjliggör förnyelse av forskningsinriktningen och av forskargruppens medlemmar. Denna modell gör att forskare, experter och beslutsfattare kan sammanföras i Uppsala och att det nationella kunskapscentrumet snabbt kan utvecklas till en internationell resurs för kärnvapenedrustning.

De flesta arbetsgrupper har en årlig summa pengar att disponera som kan användas till sådant som arbetsmöten, konferensdeltagande, lön till forskande personal och assistenter, och andra forskningsrelaterade behov.

Arbetsgruppernas sammansättning och karaktär skiljer sig från varandra baserat på de olika gruppernas fokus och finansiering. Detta innebär även att de förväntade resultaten inte är desamma för de olika grupperna. Medan flera av arbetsgrupperna är primärt akademiskt inriktade har arbetsgrupp 5 även ett större fokus på policy, vilket till exempel innebär att de oftare medverkar vid internationella politiska möten och konferenser. Även resultaten från arbetsgrupp 3 har en något annorlunda karaktär då gruppens främsta uppgift är att ta fram nya data och att främja användandet av dessa. Tack vare olikheterna mellan grupperna kan AMC ta ett omfattande grepp om frågor rörande kärnvapenedrustning, icke-spridning och rustningskontroll.

Arbetsgrupper

Att förhandla om kärnvapenedrustning

Arbetsgruppen studerar internationella förhandlingar om kärnvapen (nedrustning, begränsningar, icke-spridning, provstopp mm) med utgångspunkt i förhandlingsforskning, etc. Sedan 2022 är en doktorand knuten till arbetsgrupp 1.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Tre nyckelpublikationer:
 - 1) Negotiation Obstruction;
 - 2) Datapresentationsartikeln för NucNeg - en unik datamängd över kärnvapenförhandlingar;
 - 3) Special Issue för arbetsgruppens nya projekt *Talking in Troubling Times*, där de undersöker hur kärnvapenförhandlingar hanterat tidigare perioder av svåra internationella motsättningar.
- Bokrelease för *Nuclear Negotiations: Conditions for Effective Nuclear Diplomacy* i Stockholm 8 juni.
- Arbetsgruppsmöte i Stockholm 8 juni.
- Medverkan i AMC:s paneler i Almedalen.

Internationella åtgärder för efterlevnad av kärnvapenedrustning

Arbetsgruppen tar upp frågor om hur exempelvis internationella inspektioner och sanktioner kan vara effektiva för att minska risken för kärnvapensspridning eller för att upprätthålla nedrustningsavtal.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Boken om verifikation, med bidrag från AMC:s olika arbetsgrupper, färdigställs och publiceras. Peter Wallensteen och Armend Bekaj är redaktörer.
- Publicera en policyrapport baserad på slutsatserna från boken om verifikation. Rapporten kommer att innehålla konkreta rekommendationer för beslutsfattare.
- Arbetet med datamängden om sanktioner inleddes mer systematiskt under andra halvan av 2025. Omfattande moment återstår, men arbetet är beroende av att arbetsgruppen beviljas ytterligare externa medel. Oberoende av ytterligare medel kommer en workshop att hållas med medlemmar ur den egna och andra arbetsgrupper för att presentera datamängdens kodbok och variabler och diskutera det fortsatta arbetet.
- Tillsammans med arbetsgrupperna om förhandlingar och om data påbörjas arbetet med en sakkunnig-granskad artikel som sammanför data från de tre datamängderna. Grupperna ämnar också skriva en policyrapport baserad på den vetenskapliga artikeln.
- En vetenskapligt granskad artikel kommer att skrivas på temat incitament och sanktioner. Målet är att skicka in artikeln till en tidskrift under 2026.

Data om kärnvapenrivalitet, förhandlingar och avtal

Arbetsgruppen arbetar med att ta fram detaljerade data om rivalitet, kriser, förhandlingsprocesser och avtal mellan kärnvapenmakter (potentiella, historiska och nutida) för att möjliggöra nyanserade systematiska jämförande studier av hinder och möjligheter för nedrustning, samt risker för spridning och användning av kärnvapen. Arbetet utförs i samarbete med UCDP.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Skriva en releaseartikel för AMC Data landårsdatamängd.
- Skriva en ansökan till Riksbankens Jubileumsfond för utveckling av databasen för att kunna inkludera ytterligare datamängder.
- Trycka AMC Encyclopedia of Arms Control Agreements, alternativt skicka in den för publicering på ett akademiskt förlag.
- Färdigställa bokkapitlet "Mapping Arms Control Verification over the 20th Century: Insights from AMC Data" till boken om verifikation redigerad av Armend Bekaj och Peter Wallensteen.
- Skriva en artikel som introducerar AMC-databasen till en bredare publik.

Teknisk verifikation och monitorering

Inom avdelningen för tillämpad kärnfysik bedrivs bland annat forskning i syfte att stödja det internationella samfundet med tekniska lösningar för att säkerställa att kärnmaterial inte avleds från den fredliga kärnbränslecykeln. Arbetet inriktas bland annat på verifiering av använt kärnbränsle och kommande nya kärnenergisystem som både kan utgöra en utmaning för icke-spridning av klyvbart material och erbjuda en lösning för att förstöra kärnvapenmaterial. I samarbete med FOI och andra forskargrupper studeras också detektorsystem för kärnvapendetonationer.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Radionuklidövervakning: Känsliga detektorer för koincidensspektrometri utvecklas för radionuklidövervakning, som stöd för effektiv verifiering av ett kärnvapenprovstopp. Arbetet utförs i samarbete med FOI.
- Verifiering av kärnstridsspetsar: Verifieringsutmaningar och lösningar inom en stridsspetsbaserad metod för nedrustning undersöks. Särskild prioritet ges åt stridsspetsar med lågsignaturkomponenter av klyvbart material, såsom höganrikat uran. Arbetet inkluderar analys av möjliga avledningsvägar och de processer och tekniker som kan motverka dem. Möjliga metoder för att snabbt och verifierbart göra en stridsspets obrukbar innan demontering kan utvärderas i syfte att stärka tidsaspekten i nedrustningsprocessen. Möjligen kommer projektet att förstärkas med en ny doktorand under hösten, om den långsiktiga finansieringen kan säkras. Arbetet görs i samarbete med SIPRI och International Partnership for Nuclear Disarmament Verification (IPNDV).

- Nukleär arkeologi: Metoder för verifiering av klyvbart materialinventarium med arkivdata över bränsle- och härddesign samt driftshistorik studeras med hjälp av testfall. Forskningsansökningar kommer att skrivas för att möjliggöra finansiering av en student. Arbetet görs i samarbete med Peace Research Institute Frankfurt (PRIF).

Kärnvapenedrustning i politiskt beslutsfattande och folkrätt

Arbetsgruppen behandlar det folkrättsliga ramverket med multilaterala avtal som icke-spridningsfördraget, provstoppsavtalet, zonavtal samt frågor som rör kärnvapen där internationella förhandlingar inte har inletts (t.ex. tillverkning av särskilt klyvbart material). Även de bilaterala överenskommelserna om strategisk rustningskontroll mellan USA och Ryssland studeras.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Medverkan vid AMC-konferensen. En aktivitet på temat undervisning planeras att hållas hos SIPRI i samband med konferensen.
- Genomförande av forskningsprojekt inom ämnen relevanta för arbetsgruppen, inklusive genus och kärnvapen samt kvantteknologier och framväxande teknologier. En workshop, ett offentligt sidoevent och publikationer kan vara möjliga resultat av projekten under 2026.
- Deltagande vid tredje statspartsmötet till Fördraget om förbud mot kärnvapen (TPNW) i mars, översynskonferensen för Fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT) i april–maj samt andra relevanta multilaterala FN-processer.
- Deltagande vid den årliga NPT-konferensen i Annecy, Wilton Park samt andra relevanta internationella expertforum.

Kärnvapenedrustning i ett nordiskt perspektiv

Arbetsgruppen fokuserar på de nordiska länderna och Östersjöregionen. Gruppen undersöker hur kärnvapenkontroll, icke-spridning och nedrustning påverkas av de senaste geopolitiska förändringarna, framför allt Rysslands krig i Ukraina och Natos utvidgning. För att ge en viktig kontext tittar gruppen också på Nato som helhet samt på den internationella utvecklingen inom kärnvapenpolitiken.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Publicera en rapport från workshopen om nordisk säkerhet: avskräckning och riskminskning som hölls i december 2025.
- En workshop på temat "The Nordic states and deterrence and risk reductions in the Baltic sea region" kommer att hållas i april med forskare från alla nordiska länder. Syftet är att planera ett specialnummer om nordisk säkerhet och kärnvapenrelaterad riskminskning i en vetenskapligt granskad tidskrift.

- En andra workshop på samma tema hålls i november för att presentera resultaten för de nordiska utrikesdepartementen.
- Arbetsgruppen avser att organisera tre paneler vid AMC:s konferens i juni (preliminära titlar):
 - De nordiska staterna och avskräckning samt riskreducering i Östersjöregionen.
 - Kärnsäkerhet och risker i Svartahavsregionen. Panelen görs i samarbete med Strålsäkerhetsmyndigheten och Civil Council on the Defence and Security, Georgia.
 - Fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT) och aktuella utmaningar.

Kärnvapennedrustning: Vetenskap, teknologi och geopolitik

Arbetsgruppen har en tvärvetenskaplig sammansättning av medlemmar och fokuserar på effekterna av vetenskap, teknik och geopolitik på militära angelägenheter. Avsikten är att granska dynamiken för kärnvapenspridning och kapprustning regionalt och globalt, i syfte att identifiera sätt att bryta denna trend och vända riktningen mot global nedrustning. Arbetsgruppen erhåller inga årliga finansiella medel från AMC och deras ambition är därmed mer begränsad än andra arbetsgrupper. Arbetsgrupp 7 kommer framför allt att bidra till AMC:s arbete genom att organisera sessioner vid konferensen.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Organisera en panel på AMC-konferensen
- Sammanställa en publikation med arbetsgruppens samlade bidrag till AMC-konferensen 2023-2025.

Internationell AI-styrning

Arbetsgruppen undersöker riskerna på samhällsnivå av avancerad AI, och drar paralleller med kärnteknikens transformativa karaktär och karaktär av att kunna användas både militärt och icke-militärt.

Fokus för gruppens arbete 2026:

- Slutföra tre publikationer på teman AI:s tvångskapacitet, politiken kring AI-verifiering och strategiska parametrar för AI-avtal.
- Publicera blogginlägg på The Option Space och AMC Insights om "Lärdomar från *Atoms for Peace* för AI-styrning".
- Stödja de tre nuvarande Effective Thesis-stipendiaterna till färdigställande av deras uppsatser. Till hösten rekryteras tre nya stipendiater.
- Inkludera föreläsning om AI-styrning i kandidatkursen Kärnvapen och nedrustning (vår och höst).

- Gästföreläsning vid AMC:s sommarskola.
- Etablera närvaro i centrala forum genom att:
 - Organiserar AMC Arms Control Data Research Sprint tillsammans med Amritanshu Prasad (februari–mars).
 - Organiserar panel(er) om AI-styrning vid AMC:s konferens (juni).
 - Håller arbetsgruppsmöte och middag under AMC-konferensen (juni).
 - Bjuda in två externa talare om AI-styrning till AMC.
 - Organiserar workshop med internationella forskare inom AI-styrning (mars, finansierad av WASP-HS).
 - Presenterar vid internationella konferenser.

Gruppöverskridande forskningsaktiviteter och -satsningar 2026:

- Mångvetenskaplig konferens: Centrumets femte mångvetenskapliga konferens genomförs i hybridformat den 9-10 juni 2026, med olika typer av sessioner för presentation och diskussion av forskningsstudier och andra aktiviteter.
- Fortsatt utveckling av nya datamängder: Sedan 2023 har AMC utvecklat nya datamängder med fokus på avtal, förhandlingar och sanktioner kopplade till kärnvapenedrustning i vid bemärkelse. Detta arbete kommer att fortsätta under 2026.
- Främjande av mångvetenskapligt samarbete: En mångvetenskaplig volym om kärnvapenedrustning och verifikation kommer att färdigställas under 2026. Vid de två retreatar som genomförs med arbetsgrupperna under 2026 kommer samarbete över de disciplinära gränserna att fortsätta vara ett centralt tema.

Samverkan och utåtriktad verksamhet

AMC samverkar med andra statliga aktörer, såsom FOI, UD, och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) med verksamhet inom området för att undvika duplicering av redan pågående forskning och för att ge mångvetenskapligt stöd till policyarbetet på nedrustningsområdet.

AMC samverkar med enskilda organisationer och civilsamhället för att öka den allmänna medvetenheten om nedrustning, bidra till offentlig debatt om nedrustningsarbetets utmaningar, och för utbyte av kunskap. Sedan 2023 genomförs ett folkbildningssamarbete med Utrikespolitiska institutet (UI), som syftar till att öka kännedom om olika aspekter av kärnvapen, inklusive vad kärnvapen är och vilken roll de spelar i internationella relationer, hur deras spridning kan motverkas, vilka avtal som reglerar kärnvapen och hur förutsättningar för nedrustning kan skapas.

Under 2026 planeras fortsatt samarbete med UI i syfte att informera i första hand gymnasieelever och den intresserade allmänheten, men även myndighetsföreträdare och beslutsfattare. Utöver att öka kunskapen om frågor kopplade till kärnvapen, syftar samarbetet även till att skapa ett förnyat intresse hos svenska ungdomar att engagera sig i dessa frågor både privat och i yrkeslivet, som ett led i att bidra till framväxten av ny kompetens på området i Sverige.

För att stärka AMC:s internationella nätverk kommer representanter från centrumet att delta vid viktiga konferenser och möten såsom NPT Review Conferences, NPT Preparatory Committees och den årliga International Studies Association-konferensen. AMC kommer antingen att delta som observatör eller genom att anordna sidoevent då det är lämpligt, samt presentera forskningsresultat och nya data. AMC bjuder även in ambassader till konferensen och till enskilda besök vid centrumet.

Myndigheter, politiker och enskilda organisationer med verksamhet inom nedrustningsområdet kommer att bjudas in till möten i samband med konferenser och arbetsseminarier. Gemensamma arrangemang kommer att genomföras då så är lämpligt, t.ex. föreläsningar och paneldebatter som är öppna för den intresserade allmänheten.

AMC har som ambition att under 2026 hålla event och bidra till informationsspridning kopplade till aktuella händelser, exempelvis NPT:s översynskonferens, uppmärksammandet av att CTBTO grundades för 30 år sedan och utgången eller förlängningen av Nya START.

AMC kommer utöver vetenskapliga publikationer informera om forskningen och de nya data som tas fram på centrumets webbplats och genom sociala medier.

Uppgifter samverkan 2026:

- AMC samverkar med statliga aktörer, såsom FOI, UD, och SSM, och koordinerar forskningsplaner så att duplicering undviks.
- AMC samverkar med statliga aktörer, såsom FOI, UD, och SSM, och fastställer hur AMC bäst kan ge stöd till policyarbetet.
- AMC samverkar med enskilda organisationer och civilsamhället kring föreläsningar och paneldebatter riktade till den intresserade allmänheten. Under 2026 kommer AMC bland annat att delta med åtminstone en panel under Almedalsveckan och vi planerar flera publika panelsamtal för en bredare publik i Uppsala.
- AMC påbörjar en satsning tillsammans med UI kring folkbildning för att nå en bredare och yngre publik.
- AMC informerar om verksamhet och resultat på centrumets webbplats, i

sociala medier och via bloggen och nyhetsbrevet AMC Insights.

- Forskare från AMC närvarar vid NPT Review Conference.

Ekonomi

Finansiering av AMC sker genom anslag från regeringen samt medel från rektor för Uppsala universitet. Det årliga anslaget från regeringen är 8,5 Mkr från år 2024. Uppsala universitets gemensamma samfinansiering av AMC om 5 Mkr årligen beslutas i Uppsala universitets verksamhetsplan. Därutöver kommer forskare verksamma vid AMC att söka ytterligare finansiering exempelvis från Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond.